

ERIC PELLEBOER, VOORZITTER NAJK

‘Aandacht voor on

Sinds half september is Eric Pelleboer (29) de nieuwe voorzitter van het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt. Evenals onder zijn voorganger John Hilhorst zal de bedrijfsopvolging onder zijn leiding een speerpunt blijven voor NAJK, maar Pelleboer wil ook inzetten op meer aandacht voor het agrarisch onderwijs. ‘De Nederlandse agrarische sector staat hoog aangeschreven. Dat vraagt een grote inspanning op onderwijsgebied.’

Tekst:
Gerrit Wildenbeest
Fotografie: René Faas

NAJK-ers hebben een hekel aan het warme pluche van de bestuurdersstoel. Regelmatige wisseling van de wacht, ook voor het gezichtsbepalende voorzitterschap, is het parool. Hoewel dat voor de buitenwacht telkens even wennen is, raakt het nieuwe gezicht gelukkig altijd weer snel ingeburgerd. Dat gaat zeker ook gelden voor Eric Pelleboer die medio september de voorzittershamer overnam van John Hilhorst. “Je kunt maximaal drie termijnen van twee jaar dagelijks bestuurder bij NAJK zijn”, zegt Eric Pelleboer op de burelen van NAJK, hartje Utrecht. “John wilde na een eerste termijn voorrang geven aan de opbouw van zijn bedrijf.” Eric komt in elk geval niet onbeslagen ten ijs. Bestuurlijke ervaring deed hij op als bestuurslid en voorzitter van AJK Noordoostpolder. Waar na hij tweeënhalft jaar geleden de overstap maakte naar het landelijke bestuur waarin hij de portefeuille akkerbouw voor zijn rekening nam. Voor zijn benoeming tot voorzitter vervulde hij binnen het dagelijks bestuur ook de functie van vicevoorzitter.

Eric heeft samen met zijn ouders een akkerbouwbedrijf in Tollebeek, Noordoostpolder, in de vorm van een maatschap. Het bouwplan van 40 hectare omvat fritesaardappelen, consumptie- en vermeerderingsuien, wintertarwe, suikerbieten en witlof. Nee, geen bloembollen. Maar wat niet is kan

komen. “We zitten op de zwaardere grond, je ziet dat met de nettenteelt de tulpenteelt ook verschuift naar dit soort gronden.”

Het agrarisch bestuurwerk is vooral het domein van grijze oude mannen. Organisaties als LTO of KAVB krijgen lastig jongeren in hun besturen. Hoe komt dat?

“De sector vergrijst. Maar 4 procent van de bedrijfshoofden is jonger dan 35 jaar. Dat zorgt ook voor weinig bestuurlijke aanwas van jongeren. De jonge ondernemers die wel in de agrarische sector actief zijn, steken veel van hun tijd en energie in de bedrijfsopname of het opzetten van hun bedrijf. Toch blijft het verenigingsleven belangrijk voor agrarische jongeren. Wij zien dat honderden jonge boeren en tuinders actief zijn in de besturen van onze lokale en provinciale AJK's. Hoewel ik minimaal twee dagen per week kwijt ben aan bestuurswerk, kan ik het iedereen aanraden. Het is leerzaam, het vergroot je netwerk. Het is belangrijk dat jongeren hun geluid laten horen.”

Vrijwel alle voorzitters van NAJK komen uit de veeteelt of de akkerbouw. Wordt het niet eens tijd voor een voorzitter uit de tuinbouw?

“De voorzitter van NAJK is voorzitter voor alle sectoren. Veel van de uitdagingen waar jonge agrarische ondernemers voor staan zijn sec-

derwijs'

toroverstijgend. Binnen het dagelijks bestuur worden specifieke onderwerpen van de verschillende sectoren bovendien behartigd door uit de sector afkomstige portefeuillehouders. Een toekomstige voorzitter uit de tuinbouw is van harte welkom, maar niet essentieel voor de wijze waarop wij vechten voor de belangen van de jonge tuinders. Dat is bij onze portefeuillehouder tuinbouw, Jan Enthoven, in uitstekende handen."

Op welke onderwerpen wil jij tijdens jouw voorzitterschap accenten leggen?

"Bedrijfsovername zal altijd een speerpunt blijven. Maar ik wil zeker ook het agrarisch onderwijs veel aandacht geven. Willen we als Nederlandse agrarische sector onze voorsprong behouden, dan moeten we doorontwikkelen. Daarvoor is het agrarische onderwijs de basis, dat vraagt grote inspanningen op onderwijsgebied."

In het onderwijs op basisscholen wordt vaak een verkeerd beeld gegeven van de land- en tuinbouw, vinden de in het NVV georganiseerde varkenshouders. Die hebben daarvoor het meldpunt Valse Lesstof geopend. Deel je die mening?

"Wij ondersteunen die actie. Kinderen worden vaak verkeerd voorlicht over de landbouw. Dat dit gebeurt in een land als Nederland, dat kan toch niet? We kunnen daar als ondernemers zelf ook wat aan doen, door bijvoorbeeld scholen op je bedrijf uit te nodigen. Als NAJK hebben we het project Eetcafé, waar boeren en burgers praten over de productie van voedsel."

Hoe staan jullie tegenover de vergroeningseisen en de Jonge Landbouwersregeling als onderdelen van het nieuwe Europese landbouwbeleid (GLB) dat 1 januari ingaat?

"De vergroeningseisen zijn voor de meeste ondernemers wel praktisch uitvoerbaar, dat gaat geen

grote problemen meer opleveren, gezien de flexibele invulling die op bedrijfsniveau mogelijk is. Wat betreft de Jonge Landbouwersregeling (bedoeld om het investeringsklimaat voor jonge ondernemers te verbeteren - g.w.) hebben we gelobbyd voor behoud van de regeling en voldoende budget. Nu volgen we nauwlettend dat de regeling op de juiste wijze door de provincies wordt ingevuld. Dat de regeling een succes is, blijkt uit het feit dat deze in het verleden meerdere keren is overtekend."

Agrarische belangenbehartigers hebben tegenwoordig 'maatschappelijk verantwoord ondernemen' voor in de mond liggen. Maar als puntje bij paaltje komt, bijvoorbeeld op het punt van gewasbescherming, is men vaak heel defensief in plaats van de kritiek vóór te zijn. Zie de discussie rond metam natrium in de bloembollenteelt en de spuitvrije zone. Wat vindt NAJK hiervan?

"Ook voor agrarische ondernemers zelf is het niet gewenst als stoffen een gezondheidsrisico opleveren. Onderzoek en innovatie spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling van alternatieve toepassingen. Die zoektocht moeten we blijven voortzetten. De sector moet samen met de overheid de handen in één slaan voor het vinden van oplossingen."

Als NAJK zou je ook kunnen zeggen: onze stip op de horizon is een volledig van de chemie onafhankelijke, biologische land- en tuinbouw...

"Als NAJK hebben wij zeker een stip op de horizon: een kwalitatief en duurzaam ondernemerschap, waarin bijvoorbeeld kringlopen worden gesloten. Of je als boer of tuinder gangbaar of biologisch wilt ondernemen blijft een ondernemerskeuze op bedrijfsniveau."

In de vorige eeuw was NAJK vaak een tegendraadse organi-

satie, met standpunten die nogal eens conflicteerden met die van LTO-Nederland. Tegenwoordig lijkt het allemaal wat braver.

"Wij zijn nog steeds een onafhankelijke organisatie met een duidelijke eigen mening. We durven ook nog steeds stelling te nemen en ons standpunt te verkondigen, ook als we daarin tegendraads zijn. De wijze waarop LTO maar ook NAJK de belangen van hun achterban behartigen is veranderd. De lobbycultuur van de vorige eeuw is ook echt van de vorige eeuw. Tegenwoordig lijkt het misschien braver voor buitenstaanders, maar het is ook - en dat is voor ons het belangrijkste - effectief en succesvol. Om de positie van de jonge boeren en tuinders te verbeteren is er nu soms meer behoefte aan netwerkers en bruggenbouwers die constructief mee willen denken. In alle gevallen willen we progressief en vooruitstrevend zijn."

Vanaf het roemruchte rapport 'Boer Blijven' heeft NAJK altijd pal gestaan voor het agrarisch gezinsbedrijf. In een column op jullie site zet NAJK-bestuurslid Inge van Schie echter vraagtekens bij de toekomstige levensvatbaarheid van het gezinsbedrijf.

"Boer Blijven stamt uit 1978. Sindsdien is er veel veranderd in de agrarische sector. Er is echter een belangrijk punt hetzelfde gebleven: als NAJK durven we kritisch te zijn en vraagtekens te zetten. Als het gaat om de positie van het agrarisch gezinsbedrijf is dat niet anders. Op 20 november organiseren we daarom een grootschalig symposium over dit onderwerp, met Koningin Maxima en staatssecretaris Dijkema, georganiseerd voor en door onze leden. Met als titel van 'Van traditie naar ambitie'. Zie website www.vantraditienaar-ambitie.nl."

Een deel van de overnameproblematiek heeft te maken met de dure grond. Pachten in plaats

van kopen zou bedrijfsvername kunnen vergemakkelijken.

"We zijn als NAJK betrokken bij een aanpassing van de pachtwetgeving. Het deelakkoord dat we onlangs bereikt hebben, is een stap voorwaarts. De focus ligt op voldoende duurzame beschikbaarheid van grond via langdurige pachtvereenkomsten. Dat laat in het huidige pachtbeleid te wensen over. Misschien moeten de fiscaliteiten voor de verpachter ook veranderd worden, zodat het aantrekkelijker wordt om te verpachten. Het deelakkoord ligt nu bij Economische Zaken."

Daar zwaait PvdA-staatssecretaris Sharon Dijkema tegenwoordig de scepter over landbouwzaken. Hoe is jullie relatie met haar?

"We hebben goed contact met de staatssecretaris en haar ambtenaren op het ministerie. Ze staat open voor onze standpunten, in de onderhandelingen over het nieuwe GLB was ze bijvoorbeeld een voorvechter voor de steun aan jonge boeren. Maar we schuwen de discussie niet."

Een paar jaar geleden was het vormen van marktmacht tegenover de supermarkten een belangrijk onderwerp in de agrarische belangenbehartiging. Nog steeds ontvangen boeren en tuinders een fractie van de prijs waarvoor bijvoorbeeld aardappelen in de supermarktschappen liggen, maar toch lijkt dit onderwerp een beetje doodgebloed.

"Marktmacht blijft altijd een onderwerp van belang, zolang de machtsverdeling niet beter is georganiseerd. Het NAJK organiseert overall in het land discussiebijeenkomsten rondom ons discussiestuk kostprijs. Marktmacht en kostprijs zijn nauw verbonden. Het onderwerp is dus zeker niet doodgebloed en verdwijnt zeker niet van onze agenda."